

ביוון שלא הופיעו עיתונים למחרת היום, היה אולם המדיאה ריק בעת שרנו על השחיתות

מעולם לא הוכחה כנסת ישראל את אפסותה, פשיטת-הרגל שלה ותלישותה מ- הציבור שבתר אותה לפני פחות משנתיים, כמו ביום הרביעי בשבוע שעבר, עת הועלו שש הצעות לסדר-היום בנושא השחיתות.

צופי-הטלוויזיה ובאיי-הבית כבר התרגלו לתופעה שאולם-המליאה ריק כימעט-לחלוטין כאשר דנה הכנסת בנושאי-דימוא. אולם מדי פעם מתמלא אולם-המליאה, כאשר הבית דן בנושאים מעניינים או אקטואליים, כאשר חברי-הכנסת מצפים לדיון סוער, לחילופי-דברים חריפים או לסערות פרלמנטריות מפורקות, שישתקפו למחרת בעיתונים.

אך באותו יום אומלל, בו אמור היה בית-המוקקים לדון בנושא אשר מעטים כמוהו הטילו צל על השלטון והחברה במדינה, ומעטים כמוהו של כה מסוכנים להמשך קיומה של מדינת ישראל כמדינה, אפשר היה למנות את יושבי אולם המליאה על הצעות שתי ידיים, לא לשבות. ההיעדרות הי-חמורה ביותר היתה סביב שולחנה העגול של הממשלה. באחת מכנסותיו הצטמק לו בכורסתו, מבוויש קימעה, שרי-המישטרה שלמה הילל, אשר מונה עליידי ראש-הממשלה יצחק רבין להשיב בשם הממשלה על שש הצעות לסדר-היום על השחיתות.

רבין אומנם מינה את הילל להשיב בשם הממשלה, אולם תשובתו של הילל לששת המציעים היתה נטולת כל בשורה, גילוי, הכאה-עלי-חטא או הבטחה לשינוי בעתיד. כל מה שהילל מוכן היה למסור לבית הדין היה שהממשלה מרשה לכנסת לדון בנושא השחיתות, אך אינה מסכימה להקים ועדת-חקירה ממלכתית לדון בנושא זה. רמז למה שעומד להתחולל ניתן כבר בתחילת הישיבה. לפני שש הצעות המריכויות, היתה ועדת-הכספים אמורה למסור הודעה משלה, בלי קשר לנושא השחיתות. אך נציג הוועדה, ח"כ עדי אמוראי (מערך), לא היה באולם כדי למסור אותה. יושב-ראש הישיבה, ח"כ שניאור זלמן אברמוב, העיף מבט על-פני האולם הריק, הבחין שכל חברי ועדת-הכספים נעדרים. אברמוב נזף בוועדה על כך שהיא נועדת

בענייניה בומן שמתקיים דיון במליאה, דבר שהוא נדיר בכנסת, ודרש להודיע מייד ליושבי-ראש הוועדה, ח"כ ישראל קרגמן, כי עליו לפזר את הוועדה ולהת-ייצב, על כל חבריה, באולם המליאה. על קרגמן לא עשו דברים אלה רושם רב, ועדת-הכספים המשיכה לשבת בקומת הוועדות שבבניין הכנסת, ולדון שם על משכורותיהם של השופטים בישראל. הסביר אחר-כך אחד מחברי-הוועדה: "השופטים איימו לשבות. אילו היו שובי-תים, לא היה מי שישפוט את המושחתים בפרשות האחרונות. אנחנו הצלחנו למנוע את שבות-השופטים, ולתרום למניעת נושא השחיתות יותר מאשר כל בירבור באולם המליאה."

נואמים ויוצאים. רק חמישה חברי-כנסת ישבו באולם המליאה במשך כל זמן הדיונים: ח"כ אברמוב, אשר היה חייב להישאר באולם - הן משום שהיה אחד ממגישי ההצעות, הן משום שכינה כיושבי-ראש הישיבה - חברי-הכנסת מה מערך אורה נמיר ו'אק אמיר, ושני חברי-כנסת מהליכוד, ח"כ שימחה ארליך וליאון דיציאן.

אפילו מגישי-ההצעות עצמם לא ישבו במשך כל זמן הדיונים באולם המליאה. יהודה יודין (מפ"ם), אריה ("לובה") אליאב (ח"כ יחיד) ויהודה שערי ("צ") היו די מנומסים כדי לשמוע את מחצית הגאום שאחרי הגאום שלהם. ח"כ אברהם לבני-בראון ("רק"ח) ישב מרבית הישיבה, אך לא כולה, ואילו שולמית אלוני ("צ") ערכה אחרי גאומה סידרה של קריאות-ביניים שבהן מחתה על מיעוט המשתתפים ויצאה אחר-כך בעצמה מהאולם, ישר למיזנון.

אילו היתה האופוזיציה מיוזגת כהלכה באותה ישיבה אומללה, היו חבריה עושים בוודאי מטעמים מההיעדרות הכללית, אולם כמו בכל נושא אחר, מועלת האופוזיציה, ובעיקר טיענת הליכוד, בתפקידה כאר-פוזיציה בעלת יומרות להחליף את ה-שילטון, ומועל כל אחד מחבריה, כחברי-כנסת נבחר, במשלה משכורתו, הארחה. שיא ההוצפה. הוצפה הגדולה בי יותר היתה של השירים, בראשם שרי הביטחון, שימעון פרס, ראש-הממשלה יצחק רבין ושרי-האוצר יהושע רבינוביץ. אין ספק כי מרבית השחיתות שנתגלו לאחי רונה הן באחריות הבילעדית של שרי הביטחון והאוצר, ואילו ההתרסה כנגד ה-טיטה והמיבנה השלטוני המאפשר שחיתויות אלה, היא כנגד ראש-הממשלה. יצחק רבין שהה באותה עת בטויל בן יומיים בסיני, שימעון פרס היה בסויר בחיפה ואילו רבינוביץ היה עסוק בפגישות בי-נושאים מיפלגתיים-פנימיים בתל-אביב. רק לחברי-כנסת אחד היה פיתרון ל-שאלה מהיכן שאבו חברי-הכנסת והשרים

בישיבת ועדת-הכספים שדנה בתק-יציב משרד-הדתות הותקף שרי-הדתות, יצחק רפאל, בצורה חריפה ביותר על-ידי ח"כ משה שחל (מערך). למרות שי-האהבה בין השניים אינה גדולה, מיהר ח"כ ד"ר יהודה בן-מאיר להגן על רפאל, חבר-מיפלגתו, אולם לכל הנאספים היה ברור כי נאום-ההגנה של בן-מאיר הוא מן הפה ולחץ. לחש בתגובה על נאום זה ח"כ אברהם מלמד לח"כ פנחס שיינמן, אף הוא מהמפלגה: "עוד הגנה כזו על רפאל, והוא גמור."

דובר המפלגה הליברלית בכנסת, סמי טוויג, החליט להאריך את שהותו



ח"כ אברמוב



ח"כ קרגמן

נידפה מהדוכן

בירושלים ולחזור לתל-אביב רק ביום החמישי האחרון, במקום ביום הרביעי, בו הסתיימו ישיבות הכנסת. החלטה זו של טוויג עלתה לו בכאב-לב רב. כשהגיע לתל-אביב התברר לו, כי דירתו נפרצה בצורה מזוהה ביותר. מאומה לא נלקח מ-הדירה, אם-כי היא נמצאה הפוכה מהמסד עד לטפחות. חוקרי המישטרה, שהועקו למקום, העלו את הסברה כי "מישהו מ-חרות החליט לשחול מיקרופונים בדירת דובר הליברלים."

בפני ח"כ הצעיר אהוד אולמרט (המרכז העצמאי), עמדה השבוע בעייה חמורה. אולמרט החליט להזמין לברית-המילה של בנו, שאול, את כל חברי-הכנסת בהזמנה אישית. אולם הזמנה אי-שית לכל ח"כ היתה מחייבת אותו לפנות גם אל ח"כ שמואל תמיר (המרכז ה-חופשי), עימו אין אולמרט מדבר כבר כמה חודשים. אולמרט פתר את הבעייה בכך שהזמין את כל חברי הכנסת מטעם ה-ליכוד בהזמנה כללית. אותה מסר בישיבת סיעה זו.

לפני שמצא ח"כ אריה ("לובה") אליאב את השם יעד, למיפלגה החדשה שהקים יחד עם מיפלגתה של שולמית אלוני ר"צ, הוא פנה למיספר עיתונאים שישבו במיזנון הכנסת בבקשה שייעזרו לו למצוא שם למיפלגה החדשה. אחד העי-תונאים הציע לו את השם ריצ"ר"צ, אשר לא התקבל על-ידי אליאב.

בדיון העלוב שנערך בכנסת, בוני-השחיתות שנתגלו לאחרונה במדינה, נכחו באולם המליאה פחות מ-20 חברי-כנסת, ורק חבר-הממשלה אחד, שרי-המיש-טרה שלמה הילל, אשר מונה על-ידי ראש הממשלה יצחק רבין להשיב למי-ציעי ההצעות לסדר היום. ח"כ אורה נמיר (מערך), אשר רגזה על כך שרק הילל נמצא ליד שולחן הממשלה, בעוד ראש הממשלה עצמו ושר הביטחון שמי-עון פרס, אשר לעברם הופנו מרבית הטענות, נעדרו, קראה: "בסוף יסתבר שהילל אשם בכל השחיתות שהיו במי-דינה."

לאותו דיון הגיע גם יושב-ראש הנהלת הסוכנות ח"כ פנחס ספיר, או-לם כשהבחין ספיר שאולם-המליאה כימעט ריק, החליט וא להיכנס ועמד משך כל הדיון ליד דלת-הכניסה, שמדיפעם הוא שולף מהאולם חברי-כנסת אחר, כדי לשוחח איתו.

ויכוח חריף פרץ במיזנון הכנסת בין ח"כ מרדכי בן-פורת לבן כתב שיי-דורי ישראל בכנסת, אבנר תבורי, בן-פורת סיפר על הצעת-חוק חדשה שאותה הגיש, לפיה יהיובו כתבות רדיו וטל-וויזיה המשודרות מאירועים ביטחוניים (המשך בעמוד 24)

את החוצפה לא להופיע בדיון זה. הסביר ח"כ יוסי שריד: "מחר זה האחד-במאי, ולא יוצאים עיתונים, מה זה מעניין את חברי-הכנסת לבוא לישיבות, אם לא יכתבו עליהם למחרת בעיתונים?"

הצגה שנייה. ביום השני נערכה מהדורי רה נוספת של אותו דיון, הפעם תחת שם אחר. בעוד שביום הרביעי הוא נקרא "נושא השחיתות", הרי ביום השני הגיש הליכוד הצעת-אייאמון בממשלה, בעיקבות דו"ח מבקר-המדינה, שדיבר על השחיתו-יות.

למרות שסיעת הליכוד הוכיחה את אי-רצינות הצעתה בכך שהטילה דווקא על

ח"כ יורם ארידור להגיש אותה מטעמה, התייצבו הפעם 105 חברי-כנסת באולם-המליאה. להתייצבות המלאה היו שלוש סיבות עיקריות. האחת: הן האופוזיציה והן הקואליציה רצו להציב מכסימום ידיים להצבעה. הסיבה השנייה: הממשלה הר-כנסת נבהלה קצת מן הסערה הציבורית שקמה בעיקבות ההיעדרות-רבתי בשבוע הקודם. הסיבה השלישית, ואולי החשובה מכולן: למחרת הישיבה, ביום השלישי השבוע, לא היה שום חג, והעיתונים הוי-פיעו כסידרם.

פרפראות והזיונון

ריצ"ר"צ היה השם החדש שהוצע למיפלגה המאוחדת ר"צ עם ח"כ זוכה אליאב

פכים קטנים אלה נשמעו השבוע בי-מיסדרונות הכנסת:

שופטי ישראל כמעט שזכו לסכום ענק של כסף, רק משום הדלפה מוטעית בעיתונות. ועדת-הכספים של הכנסת הר-ליטה לתת לכל שופט סכום חד-פעמי בן 2000 לירות נטר עד ליישום מסקנות ועדת בן-שחר. למחרת בבוקר נכתב בעיתונים כי השופטים יקבלו סכום זה מדי חודש בחודשו עד ליישום מסקנות בן-שחר. שופט בית-המישט הממוי בתל-אביב שלמה הלמוזט לוונברג מהר לטלפן ליושבי-ראש ועדת-הכספים, ח"כ ישראל קרגמן (מערך), ולהודות לו על המתנה שקיבלו השופטים. קרגמן התרגז על ה-הדלפה הלא-נכונה, ומיהר להאשים את הח"כים אליעזר רונן, אהרון אפרת ועדי אמוראי כי הדליפו לעיתונות בי-זדון מידע לא-נכון.

קרגמן זכה השבוע לעוד הפתעה בלתי-נעימה. לכנסת הגיע מיכתב אשר המען שלו היה: "לכבוד יושבי-ראש ועדת-הכספים, ח"כ ישראל אשל. כידוע, מא-ימים ח"כים רבים את קרגמן בכך שהוא עורך ישיבות רבות של ועדת-הכספים רק כדי לקבל את האשל היומי, ובכנסת מכ-נים את ישיבות ועדת-הכספים בשם "אשל-קרגמן".

לאחר דו"ח מבקר-המדינה יצחק נבנצלי, אשר האשים את נגיד בנק-ישראל משה זנבר בהאשמות חמורות, נשאלה במיזנון הכנסת השאלה להיכן נעלם זנבר עצמו. השואל היה ח"כ אברהם מלמד (מפ"ד), אשר קיבל את התשובה: "זנבר נמצא בסויר בן ארבעה שבועות כאוסטר-רליה". באוסטרליה? הגיב מלמד, "זה לא בסדר. אין לישראל הסכמה-סגרה עם אוסטרליה."



עיטורי-השחיתות, 1975